

50 jaar geleden

André Desmidt

De koudste winter sinds de 1833

De voorbije winter “genoten” we van de sneeuw en was het af en toe Siberisch koud. Het gezegde: 't zijn geen winters meer zoals vroeger, hoorde men niet. Er werd geklaagd over het moeilijk verkeer, over de voetpaden die moesten gereinigd worden, over de fietspaden die moesten gestrooid worden en daarna over de putten in de banen. Maar keren wij even terug naar die goede oude tijd... naar de winter van 1962 op 1963 die terecht een marathonwinter werd genoemd.

De winterellende die al in november was begonnen bleef maar duren. Maanden zonder dooiperiode...

In een periode van aanhoudende koude kwamen regelmatig sneeuwbuien en ijzel.

Ooit zei me een vrouw: *het was vor de poten te breken !*

Van opwarming van de aarde was er in de jaren zestig nog geen sprake... Integendeel, velen dachten dat er een kleine ijstijd op komst was. De grote rivieren zoals Maas en Schelde vrozen dicht en dat zorgde voor heel wat narigheden. De kolenaanvoer bleef beperkt omdat de binnenscheepvaart geblokkeerd zat.

De Noordzee dichtgevroren.

Eventjes terug in de tijd...

De oostelijke haven dam was er nog niet en van op de dijk van Heist zag men de kop van de oude muur van Zeebrugge.

De zandopspuitingen waren nog niet ver gevorderd en het zeewater kwam nog altijd tegen de dijk.

Vanuit de Schelde kwamen grote ijsblokken in zee terecht en die spoelden dan aan op het strand.

Bij laag water kon men ijsblokken van meer dan twee meter hoogte zien liggen op het strand. Leuk om te spelen.

Het strand (zeker het droog zand) lag wit gesneeuwd en de zee werd elke dag meer en meer een witte papperige massa met als enige beweging eb en vloed.

Meer en meer ijsblokken kwamen voor de kust en door de beweging van het zeewater kwamen brokken los die dan de lege ruimtes tussen de ijsblokken vulden. Het leek één grote ijsvlakte.

Maar het was ook zeer gevaarlijk !

De politie waarschuwde (vooral de kinderen) dat men niet op die ijsblokken mocht want tussen die blokken kon men niet staan en door onderkoeling zou het levensgevaarlijk zijn. De zee leekt één compacte massa ijs en ooit zijn er op die ijsmassa op stap geweest om te “wandelen” tot aan de kop van de muur van Zeebrugge.

Het sas bevroren

Ook de vaarten, de Stinker en de Blinker, waren dichtgevroren. Dit zorgde voor afwateringsproblemen want de draaiende sluisdeuren moesten vrijgemaakt worden.

Door menselijke tussenkomst was er dus nog water rond de sluisdeuren en daar kwamen heel wat zeevogels naar toe. Maar dat had ook nare gevolgen. De vogels (met zwemvliezen tussen de tenen, die voedsel kwamen zoeken in het water, bleven daar ook op het ijs slapen.

's Morgens bleken ze dan met de poten vastgevroren aan het ijs.

Vele keren hebben vogelvrienden toen die diertjes verlost... een niet evidente klus.

Er kwamen ook heel wat vreemde vogels naar onze streken.

Normaal hebben we alleen de vriezeganzen uit Het Zwin maar toen zagen we plots ook vogels uit Siberië zoals zwanen en zelfs zeearenden.

Meren dicht

De Lac van Heist en het Zegemeer in Knokke waren uiteraard ook dicht en geven de mensen de kans om te schaatsen. Kraampjes werden opgericht langs de kant zodat er ook nog iets te verdienen viel.

Visserij

Voor de zeevisserij waren het ook barre tijden. Het is niet alleen bijna niet doenbaar om in zo'n weersomstandigheden te gaan vissen maar het was ook niet altijd mogelijk om de haven uit te varen. Heel wat scheepjes lagen vast in de oude vismijn.

Economisch was die winter voor Heist dan ook een harde dobber.

Naast de visserij lag ook de bouw stil want de temperaturen lieten niet toe om te metsen.

Sociale maatregelen

De koude winter liet niemand onberoerd en via de Commissie van Openbare Onderstand (de COO) werden dan ook hulpacties georganiseerd zodat de armere mensen zich toch zouden kunnen verwarmen. De Surdiac en de feu continu en de Leuvense stoof zorgden voor huiselijke gezelligheid.

De huizen hadden nog geen dubbele beglazing en waren nog niet geïsoleerd. De ruiten van de slaapkamers hadden dan ook mooie ijstekeningen want op de kamers was er geen verwarming. Vroeg slapengaan en diep onder de wol bescherming zoeken in de hoop dat het eindelijk wat warmer zou worden.

Toch kon dit niet voor iedereen en stierven er ook mensen van kommer en kwel.

De grond was evenwel meer dan een halve meter diep bevroren wat he begraven moeilijk of onmogelijk maakte.

Uitzonderlijk moesten een aantal overledenen gekist wachten in het lijkenhuisje op het kerkhof om bij beter weer effectief te kunnen worden begraven.

Gsm 0477 38 95 78
ringo@eddy-druk.be
www.ringodecuypere.be

If walls could talk

Fototentoonstelling

CC Scharpoord Knokke-Heist • 18 - 28 april 2013

Ringo Decuypere
Fine Art Prints

